

Ina Poteko

[https://doi.org/10.18485/cankar_i\(n\)_mi.2019.ch9](https://doi.org/10.18485/cankar_i(n)_mi.2019.ch9)

Klemen Sagadin

Univerza v Ljubljani

Filozofska fakulteta

inapoteko@gmail.com

klemensagadin97@gmail.com

**EN CANKAR, DVA CANKARJA, TRIJE CANKARJI: INTER-
PRETACIJA LIKOV S POMOČJO EMPIRIČNE VSEBINSKE
ANALIZE V CANKARJEVIH DRAMSKIH DELIH ZA NARO-
DOV BLAGOR, KRALJ NA BETAJNOVI, POHUJŠANJE V DOLI-
NI ŠENTFLORJANSKI, HLAPCI**

Prispevek obravnava empirično analizo štirih Cankarjevih dram: *Za narodov blagor*, *Kralj na Betajnovi*, *Pohujšanje v dolini šentflorjanski* in *Hlapci*. Pridobljeni številčni podatki so primerjani z uveljavljenimi interpretacijami Primoža Kozaka in Tarasa Kermaunerja, in sicer s podarkom na razmerje med prisotnostjo in pomembnostjo likov v drami. Frekvenčne analize v kombinaciji s poznavanjem vsebine prinašajo nove možnosti interpretacij likov, ki so do sedaj ostale spregledane.

Ključne besede: Ivan Cankar, dramatika, empirična analiza, interpretacije, Primož Kozak, Taras Kermauner.

Uvod

Pri dojetanju in interpretiranju literature pogosto ne pomislimo na prednosti, ki nam jih lahko ponudita razvoj tehnologije in dostopnost besedil na spletu. Na slovenskem Wikiviru so dostopna vsa dramska dela Ivana Cankarja, za ta prispevek pa sva analizirala štiri najprepoznavnejša: *Za narodov blagor*, *Kralj na Betajnovi*, *Pohujšanje v dolini šentflorjanski*, *Hlapci*.

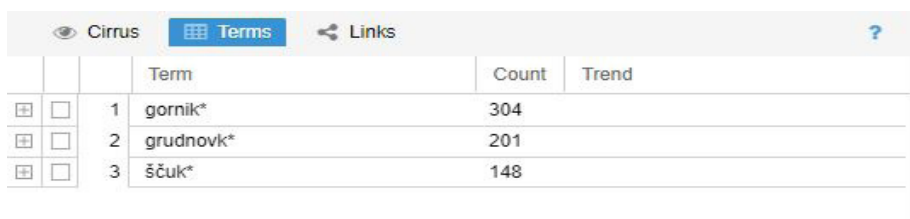
Metodologija

Izbrane drame sva analizirala z dveh vidikov. Najprej sva s pomočjo programa Voyant Tools opravila empirično vsebinsko analizo, dobljene rezultate pa sva primerjala z uveljavljenimi hermenevtičnimi interpretacijami Cankarjevih del. Osredotočila sva se na razmerje med pomembnostjo likov in njihovo dejansko prisotnostjo v dramskih delih.

Empirična vsebinska analiza v programu Voyant Tools

S frekvenčno oz. preštevno analizo besedila sva pridobila število pojavitev posameznega lika v drami. Temu številu sva s pomočjo besedila na Wikiviru in možnostjo iskanja (ctrl + F) določila kontekst pojavljanja in pojavitve uvrstila v eno izmed kategorij. Te kategorije sva poimenovala replika – R (kar nekdo pove), omemba – O (ko se o dramskem liku pogovarjajo drugi) in didaskalije – D, vse pa kažejo na prisotnost lika v drami.

Pri analizi besedila v programu Voyant Tools sva morala premostiti nekaj ovir, še posebej, ker program ni prilagojen za slovenski jezik. Najprej sva morala vstaviti t. i. *stop words* (nepolnopomenske besede, ki so najpogostejše in jih ni smiselno vključiti v analizo (primeri: je, in, se, ne, da, v), program jih potem samodejno izloči). Da sva dobila točno število, sva morala upoštevati določene slovnične posebnosti (npr. skloni, izpad polglasnika, enaki začetki imen).

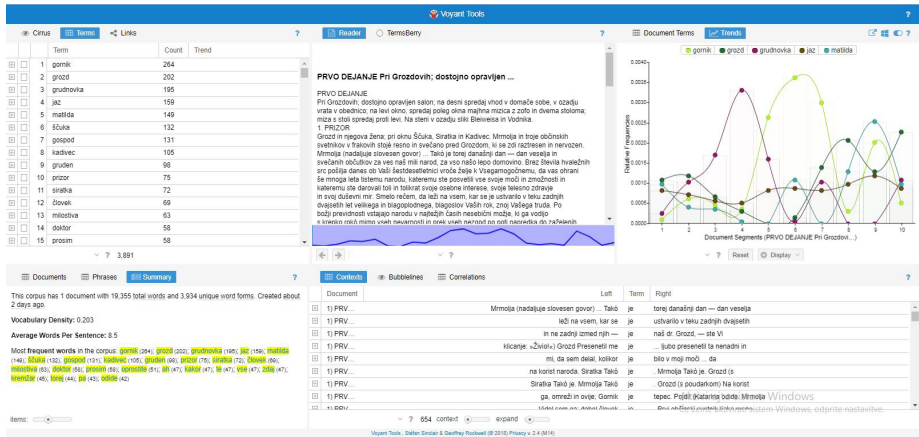

		Term	Count	Trend
☐	☐	1 gornik*	304	
☐	☐	2 grudnovk*	201	
☐	☐	3 ščuk*	148	

Slika 1: Število pojavitev likov Gornik, Grudnovka in Ščuka v programu Voyant Tools

Pridobljene podatke sva uredila v tabele, in sicer najprej po dejanjih, potem pa še skupno. Pri tem sva se osredotočila le na poimenske pojavitve, v tabele pa nisva vključila raznih poimenovanj, ki jih za osebe uporabljajo drugi dramski liki. Vseeno tega nisva povsem zanemari-la, saj sva v rezultate vključila tudi najpogostejše besede, ki niso nujno imena dramskih oseb, med katerimi najdemo ravno tovrstna poimeno-

vjanja (npr. milostiva, gospod). Pri končnih ugotovitvah sva upoštevala celotno analizo, ki jo omogoča program Voyant Tools.

Slika 2: Prikaz analize v programu Voyant Tools

Primerjava rezultatov empirične vsebinske analize z interpretacijami

Najprej sva prebrala vsa analizirana dramska dela, da sva podrobno poznala vsebino, zatem še interpretacije. V pridobljenih rezultatih frekvenčne analize sva označila nenavadne ali nepričakovane podatke glede na njihovo vedenje. Rezultate sva nato primerjala z interpretacijami Tarasa Kermaunerja: *Cankarjeva dramatika* (1979) in Primoža Kozaka: *Temeljni konflikt Cankarjevih dram* (1980). Te interpretacije sva izbrala zato, ker so dovolj obširne in uveljavljene, osredotočila pa sva se na dele, ki se posvečajo dramskim likom.

Rezultati

Drame sva analizirala in razvrstila kronološko, pri vsaki pa sva izpostavila le zanimiva in nepričakovana oz. nepredvidena dognanja.

Za narodov blagor

V komediji *Za narodov blagor* prevladujeta dva elementa, moralna kritika korupcije in kritika socialnega ustroja družbe (Kermauner 1979: 85). Zastavila sva si vprašanje, kdo sploh je glavni lik te drame. Taras Kermauner v svoji interpretaciji sprva ugotovi, da je bistvo Bla-

Za narodov blagor	1			2			3			4			Skupaj			
	R	O	D	R	O	D	R	O	D	R	O	D	R	O	D	
		13	9	17	21	19	5	107	29	18	24	34	8	165	91	48
Gornik	40	6	18	-	10	-	23	6	7	88	7	14	151	29	39	219
Grozd	24	2	8	108	-	11	17	1	3	17	-	4	166	3	26	195
Grudnovka	19	9	17	-	1	-	13	7	2	58	27	15	90	44	34	168
Matilda	41	4	14	29	2	3	24	12	14	1	10	-	95	28	31	154
Ščuka	21	5	17	21	-	12	17	4	6	4	10	2	63	19	37	119
Gruden	17	1	9	15	3	3	6	3	4	38	4	11	76	11	27	114
Kadivec	11	2	12	8	2	3	-	-	-	27	7	5	46	11	20	77
Siratka	10	-	8	-	-	-	-	-	-	14	-	5	24	-	13	37
Katarina Grozd	-	-	-	5	2	1	-	-	-	15	4	4	20	6	5	31
Klander																

Tabela 1: Preštevna analiza drame Za narodov blagor

gra pravzaprav v Ščukovi preobrazbi iz individualista in anarhista v socialnega reformatorja, revolucionarja in zastopnika ljudskih interesov in teženj (Kermauner 1979: 84). Čeprav je v celotni interpretaciji ravno Ščuki namenil največ pozornosti, pa se tudi sam sooči z vprašanjem o glavnem liku (Kermauner 1979: 98–99). Ti so vsaj trije (Ščuka, Gornik in Grozd), sem pa bi lahko šteli tudi Grudnovko, če upoštevamo Cankarjevo izjavo, da komedijo v prvi vrsti držita Grozd in Grudnovka (Kermauner 1979: 99). Zaključa, da nas nobena izmed naštetih možnosti ne pripelje do končne rešitve, saj ima drama več možnih glavnih likov, ki jo »delajo za dinamično, odprto, diferencirano enoto in omogočajo zelo različne interpretacije« (Kermauner 1979: 99). Kozak v svoji interpretaciji pravi, da Grozd želi priti na oblast zaradi moči kot moči same, nima pa kapitala, zato je moč dejansko v Gornikovih rokah. »Torej moči ne predstavlja Grozd, ampak Gornik« (Kozak 1980: 69).

Rezultati potrdijo, da je Gornik tisti, okrog katerega se vse vrti. Ima skoraj največ replik (eno več ima le Grudnovka), močno pa prevladuje v tem, kolikokrat je omenjen v replikah drugih dramskih likov.

Pri Grozdu in Grudnu je situacija bolj zapletena. Kozak do neke mere enači Grozda in Grudna, oba sta podleža in spletkarja, le da je Gruden še bolj zahrbtn in ima manj energije, nekako je pripravljen prodati celo lastno ženo (Kozak 1980: 73). Kermauner na drugi strani izpostavi, da je razlika med njima v osebnosti, da pa je Cankar zabrisal vse programske-ideološke razlike med njima. Trdi, da je Gruden le slabič, ki ga lahko enačimo s Kremžarjem in drugimi nizkotnimi tiholazci, Grozd pa je močan subjekt, ki ima celo trši značaj od Ščukovega, in zato ni eden med njimi, ampak je bistveno več od ostalih. Je najvidnejši predstavnik skorumpiranega, ničnega sveta, je močan subjekt, ki nikakor ni hlapec (Kermauner 1979: 99–100). Frekvenčna analiza potrди Kermaunerjevo razmišljanje, da Grozda in Grudna ne gre enačiti, kar se izkaže tudi pri vpetosti v samo dramo, saj ima Grozd bistveno več replik kot Gruden (skoraj 100 več).

Na prvi pogled glavna nasprotnika sicer sta Grozd in Gruden, vendar pa nam hitro postane jasno, da Grudnov "boj" pravzaprav bije njegova žena – in to potrди tudi frekvenčna analiza. Grudnovka ima največ replik v drami, hkrati pa bi gotovo imela veliko omemb, če bi upoštevala še to, da jo nazivajo z milostiva. Presenetljivo pa ji v interpretacijah nihče ni namenjal posebne pozornosti. Kozak se je le bežno

dotakne, Kermauner pa jo opiše kot vztrajno v iskanju koristi, a pravzaprav ceneno. Tekstu sicer daje svojo barvo in ga dopolnjuje s svojo čutnostjo in telesnostjo, vendar se ob tem porajajo dvomi, ali ni tudi to zaigrano (Kermauner 1979: 100). Zanimivo pa je, da je celotno drugo dejanje, ki se dogaja pri Grudnovih doma ob odsotnosti moža, pravzaprav njeno.

Dramski lik, ki mu je v interpretacijah posvečeno največ pozornosti, pa je Ščuka. Kermauner pravi, da *Blagor* prikazuje razvojno pot Ščuke, od nemočneža, ki se družbi vdaja, do radikalne in absolutne negacije dane družbe. Bistvo Ščuke (in *Blagra*) je v njegovem moralno eksistencialnem preobratu in odločitvi za boj (Kermauner 1979: 106–107). Ker je slika tudi v interpretacijah precej jasna, lahko zaključiva, da je Ščuka gotovo eden ključnih, če ne kar najpomembnejši lik v drami. Na tem mestu se izkaže, da frekvenčna analiza vedno ne ustreza pomembnosti lika oz. da pomembnost in pojavnost v drami nista nujno enaki.

Kot sva raziskala, se je v hermenevtičnih interpretacijah največ pozornosti namenjalo trem likom: Ščuki, Gorniku in Grozdu. Odgovora na vprašanje, kdo je glavni lik te drame, še vedno nimamo, vendar pa frekvenčna analiza pripomore k sledečim zaključkom: dogajanje se vrti pretežno okrog Gornika, konflikt med Grozdom in Grudnom je bolj navidezen, saj ju ne gre enačiti, Grudnovka je kljub svoji vpetosti v dramo precej zapostavljena in neinterpretirana dramska oseba, ki bi si zaslužila več pozornosti (sploh, ker je edina konkurenčna tekmica Grozdu). Ščuka je v drami zastopan predvsem s svojo ideologijo, od konflikta okrog Gornika se poskuša distancirati, zato tudi njegova manjša zastopanost ni zares presenetljiva in hkrati ne zmanjšuje pomembnosti njegove vloge.

Kralj na Betajnovi

V interpretacijah sta Kermauner in Kozak osrednjo pozornost namenila Kantorju, nekoliko manj tudi Maksu. Kermauner zapiše, da je *Kralj na Betajnovi* v veliki meri ravno drama o Kantorjevem lastnem življenju, o položajih, v katerih se znajde, in o odločitvah, ki jih mora sprejeti. Konflikt med Kantorjem in Maksom je za dramo odločilen šele v drugi vrsti, je posledica razrešitve konflikta v Kantorju samem (Kermauner 1979: 138).

<i>Kralj na Betajnovi</i>	1			2			3			Skupaj			
	R	O	D	R	O	D	R	O	D	R	O	D	
Kantor	82	33	9	75	8	6	79	9	5	236	50	20	306
Francka	35	37	15	57	40	23	24	38	13	116	115	51	282
Maks	72	39	8	38	23	4	-	1	-	110	63	12	185
Nina	32	38	11	19	23	11	-	2	-	51	63	22	136
župnik	54	19	6	14	5	2	8	-	2	76	24	10	110
Franc/ Bernot	19 1	4 1	4 -	27 -	8 2	2 2	1 -	1 14	- -	47 1	13 17	6 2	66 20
Hana	14	4	10	6	1	4	6	4	5	26	9	19	54
sodnik	-	1	-	-	1	1	26	1	3	26	3	4	33

Tabela 2: Preštevna analiza drame Kralj na Betajnovi

Tudi najina analiza je pokazala, da je Kantor glavni lik drame, je najbolj zastopan in z občutno največ replikami. Dejstvo, da mu Maks tudi v številkah ni enakovreden nasprotnik, pa nas ne preseneča, kot sta to ugotovila tudi Kozak in Kermauner.

Rezultat, ki naju je najbolj presenetil, je visoko število omemb v tej drami. Francka ima kar 115 omemb, kar je polovica vseh pojavitev, Nina pa ima celo več omemb kot replik. Relativno veliko (sploh v primerjavi z drugimi dramami) pa jih imata tudi Kantor in Maks. Želela sva ugotoviti, v katerih situacijah se te omembe pogosto pojavijo, zato sva številčne rezultate primerjala z vsebino. Ugotovila sva, da drugi omenjajo oz. nagovarjajo osebe v sledečih situacijah:

- ko se Kantor pogovarja z Nino in Francko in ju česa prosi, a se ga obe bojita;
- ko je Nino strah in se v svojem strahu obrača na Francko;
- ko Franc prosi Francko, naj mu pove, da ga ljubi;
- ko se o svojih preteklih čustvih pogovarjata Maks in Francka;
- ko se pogovarjata župnik in Kantor in se ves čas (formalno) naslavljata.

Iz tega lahko sklepamo, da se imena v replikah drugih likov ponavljajo predvsem, kadar so osebe čustvene in razburjene. Tu se pokaže prednost frekvenčne analize, saj je to nekaj, na kar bralec večinoma ni

tako pozoren, ker bistveno ne prispeva k vsebini, vseeno pa pripomore k dojetanju likov.

Pohujšanje v dolini šentflorjanski

Pri *Pohujšanju v dolini šentflorjanski* se je frekvenčna analiza bolj ali manj skladala z uveljavljenimi interpretacijami, Peter je tisti, ki zagospodari nad dolino in postane celo nekakšen ideal za druge prebivalce (Kozak 1980: 116, 124; Kermauner 1979: 250), še vedno pa so nama rezultati omogočili novo perspektivo pri dojetanju drame.

<i>Pohujšanje v dol. š.</i>	1			2			3			Skupaj			
	R	O	D	R	O	D	R	O	D	R	O	D	
Peter	33	3	8	72	22	11	41	10	10	146	35	29	210
Zlodej	34	5	11	17	3	2	35	12	14	86	20	27	133
Župan	55	4	10	14	3	4	11	4	5	80	11	19	110
Jacinta	-	-	-	42	17	11	11	13	14	53	30	25	108
Dacar	28	5	7	7	2	5	21	4	5	56	11	17	84
Županja	37	4	11	-	-	1	3	-	1	40	4	13	57
Učitelj Šviligoj	14	14	2	-	1	-	10	5	1	24	20	3	47
popotnik	-	1	-	12	7	3	13	3	8	25	11	11	47
vsi	16	1	3	-	-	-	16	-	4	32	1	7	40

Tabela 3: Preštevna analiza drame Pohujšanje v dolini šentflorjanski

Po številu pojavitev prevladuje Peter, kar je povsem pričakovano, sledita mu Zlodej in Župan. Tudi visoko število omemb pri učitelju Šviligoju, Petru in Jacinti je s poznavanjem vsebine smiselno – Peter in Jacinta predstavljata pohujšanje, ki se je naselilo v dolino, zato so o njima govorili prebivalci doline, Šviligoj pa se je odpravil preverit, kdo ali kaj je to pohujšanje in kaj počne, zato je bil predmet debate.

Ker pa je v tej drami deljenje na dva pola – Peter in Jacinta proti narodu, proti dolini šentflorjanski – najizraziteje, sva izračunala še razmerje umetnika proti dolini, Zlodeja pa sva iz tega izpustila, saj ne spada ne sem ne tja. Peter in Jacinta imata skupno 318 mest, na katerih se v drami pojavita, prebivalci doline (župan, dacar, županja, učitelj Šviligoj in “vsi”) pa 338. Razmerje med dolino in Petrom (umetnikom) je torej

uravnoreženo (51,5 % : 48,5 %), vendarle pa sta Peter in Jacinta tista, ki imata vse vajeti v rokah. Čeprav se Šentflorjanci toliko pogovarjajo med sabo, so strahopetci, pogovarjajo se o pohujšanju, ki je prišlo v dolino, so del sistema, kolektiv, figure so označene le s socialno vlogo. Kermauner pravi, da morajo kot družba biti pokorni sistemu, kot posamezniki pa lahko uhajajo. Vsak želi videti greh, ki ga predstavlja Jacinta, a to lahko počnejo le vsak zase in ne skupaj. To se spremeni na koncu drame, ko se vsi vdajo grehu, in če to počnejo vsi, potem postane sprejemljivo, greh ni več individualen in skrit, ampak splošen (Kermauner 1979: 247–249).

Pri tej drami je frekvenčna analiza pokazala, da se pomembnost likov ujema z njihovo prisotnostjo v delu, hkrati pa je omogočila primerjavo obeh polov, in sicer so rezultati pokazali, da sta obe strani (umetnik proti dolini) zelo uravnoreženo zastopani.

Hlapci

Kozak v svoji interpretaciji Jermanu namenja pomembno vlogo, vendar zgolj kot nekomu, ki je t. i. hlapcem neenak in nasproten, ni del njihovega sistema. To je tudi razlog, da se z ljudmi težko poistoveti in je v svojih dejanjih tako ekstremen (Kozak 1980: 135–138). Vendar pa za socialno revolucijo večje možnosti pripiše Kalandru, njegova roka je tista, ki bo kovala svet, za razliko od Jermana razume, da je v danem sistemu nemogoče imeti kruh in hkrati izbirati po lastni vesti, izhaja iz ljudi in s tem postane edini pravi župnikov nasprotnik (Kozak 1980: 141–153). V sami drami se Kalander do tretjega dejanja sploh ne pojavi, omenjen je le v drugem dejanju, pa še to z negativno konotacijo.

Iz same frekvenčne analize pravzaprav sploh ni moč razbrati, da je Kalander eden izmed ključnih likov te drame. Nasprotno je Jerman najbolj zastopan – in to ne le v drami, ampak tudi v interpretacijah. Čeprav mu Cankar ne nameni vloge revolucionarja, ni dvoma o tem, da je glavni lik te drame. Pomembno vlogo v njegovem osebnem življenju, ki začne vplivati tudi na njegovo politično dejavnost, pa ima mati. Zadnje dejanje je dodano ravno zaradi nje, s tem se je Jermanu razodelo, da je boj, ki ga je bil, negativen, mater pa je potisnil v prezgodnjo smrt. Ko se Jerman na koncu povsem odpove svojim političnim ambicijam, Kermauner celo zapiše, da Bog spregovori skozi mater in Lojzko in s tem osmisli Jermanovo življenje na novo (Kermauner 1979: 208). Kljub pomembnemu vplivu na celoten potek drame se mati pojavi šele v tretjem dejanju, prikaže se komaj kaj, še vedno pa tudi v preštevni analizi opozori nase, saj ima veliko več omemb kot replik in didaskalij.

<i>Hlapci</i>	1			2			3			4			5			Skupaj			
	R	O	D	R	O	D	R	O	D	R	O	D	R	O	D	R	O	D	
Jerman	15	2	6	16	8	1	50	-	7	36	-	10	51	-	3	168	10	27	205
Komar	32	2	3	53	5	10	3	-	1	10	-	4	-	-	-	98	7	18	123
Lojzka	11	-	2	9	-	5	13	1	3	11	-	1	23	3	1	67	4	12	83
župnik	-	2	2	24	9	-	17	-	7	1	3	-	10	2	3	52	16	12	80
Nadučitelj	9	1	2	42	2	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	51	3	8	62
Hvastja	8	3	5	17	5	3	-	1	-	-	-	-	10	1	1	35	10	9	54
Kalander	-	-	-	-	1	-	12	3	3	17	1	-	5	-	2	34	5	5	44
Geni	13	-	2	11	-	2	-	-	-	-	-	-	9	-	2	33	-	4	37
mati	-	-	-	-	3	-	3	5	6	-	1	-	1	14	-	4	23	6	33
Minka	17	-	2	4	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	-	4	25
zdravnik	9	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	8	1	3	17	2	5	24
Anka	11	1	4	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	12	1	4	17

Tabela 4: Preštevna analiza drame Hlapci

Pri *Hlapcih* je frekvenčna analiza pravzaprav pokazala zelo zanimivo sliko. Sicer z določanjem glavnega lika nimamo težav, vendar pa bi dve ključni osebi – mater in Kalandra – zgolj pri empirični analizi verjetno spregledali, Komarju in drugim likom v drami pa pripisali preveliko vlogo. Gotovo pa nam številčna analiza pokaže premik v samem dogajanju; če v prvih dveh dejanjih prevladuje predvsem politično okolje (Komar, Lojzka, Nadučitelj, Hvastja, Geni, Minka), so v zadnjem dejanju v največji meri prisotni Jerman, Lojzka in mati, kar kaže na povsem drugačno dogajanje, bolj intimno in odmaknjeno od politične sfere.

Zaključek

Empirična vsebinska analiza sama po sebi ni najbolj merodajno sredstvo za interpretiranje dramskih del, vendar pa ob poznavanju vsebine opozori na nove možnosti interpretacij in nam ponudi pogled z drugega zornega kota. Po eni strani ob morebitnih nepričakovanih številčnih rezultatih prisili k ponovnemu premisleku o samem delu, po drugi strani pa omogoča nove primerjave že poznanega in podkrepi dane interpretacije.

Viri in literatura

Ivan CANKAR, 1901: *Za narodov blagor*. Ljubljana: L. Schwentner. https://sl.wikisource.org/wiki/Za_narodov_blagor (dostop 6. 12. 2018)

Ivan CANKAR, 1902: *Kralj na Betajnovi*. Ljubljana: L. Schwentner. https://sl.wikisource.org/wiki/Kralj_na_Betajnovi (dostop 6. 12. 2018)

Ivan CANKAR, 1908: *Pohujšanje v dolini šentflorjanski*. Ljubljana: L. Schwentner. https://sl.wikisource.org/wiki/Pohuj%C5%A1anje_v_dolini_%C5%A1entflorjanski (dostop 6. 12. 2018)

Ivan CANKAR, 1967: *Hlapci*. Ljubljana: Državna založba Slovenije. (Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev). <https://sl.wikisource.org/wiki/Hlapci> (dostop 6. 12. 2018)

Ivan CANKAR, 1968: *Izbrano delo V*. Ljubljana: Mladinska knjiga. (Naša beseda).

Mateja PEZDIRC BARTOL, 2010: Ženska v Cankarjevi dramatik. *Sodobnost* 74/10, 1244–1253.

Primož KOZAK, 1980: *Temeljni konflikt Cankarjevih dram*. Ljubljana: Cankarjeva založba.

Taras KERMAUNER, 1979: *Cankarjeva dramatika*. Ljubljana: [samozaložba].

Urška PERENIČ, 2014: *Empirija v literarni vedi*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.

Voyant tools. <https://voyant-tools.org/> (dostop 6. 12. 2018)

Ina Poteko
Klemen Sagadin

**ONE CANKAR, TWO CANKARS, THREE CANKARS:
CHARACTER INTERPRETATION BY MEANS OF
EMPIRICAL CONTENT ANALYSIS IN CANKAR'S
PLAYS INCLUDING ZA NARODOV BLAGOR,
KRALJ NA BETAJNOVI, POHUJŠANJE
V DOLINI ŠENTFLORJANSKI, Hlapci**

Summary:

This article deals with the empirical analysis of four Cankar's plays: *Za narodov blagor*, *Kralj na Betajnovi*, *Pohujšanje v dolini šentflorjanski* and *Hlapci*. The numerical data gained in this research were compared with the established interpretations of Cankar's works written by Primož Kozak and Taras Kermauner. The main focus was on the ratio between the presence of a character in a play and their significance. Frequency analyses in combination with the knowledge of the content have shown that there are new ways in which characters can be interpreted.

Key words: Ivan Cankar, drama, empirical analysis, interpretations, Primož Kozak, Taras Kermauner